

บทที่ 5

บทสรุป วิเคราะห์ และข้อเสนอแนะ

การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน

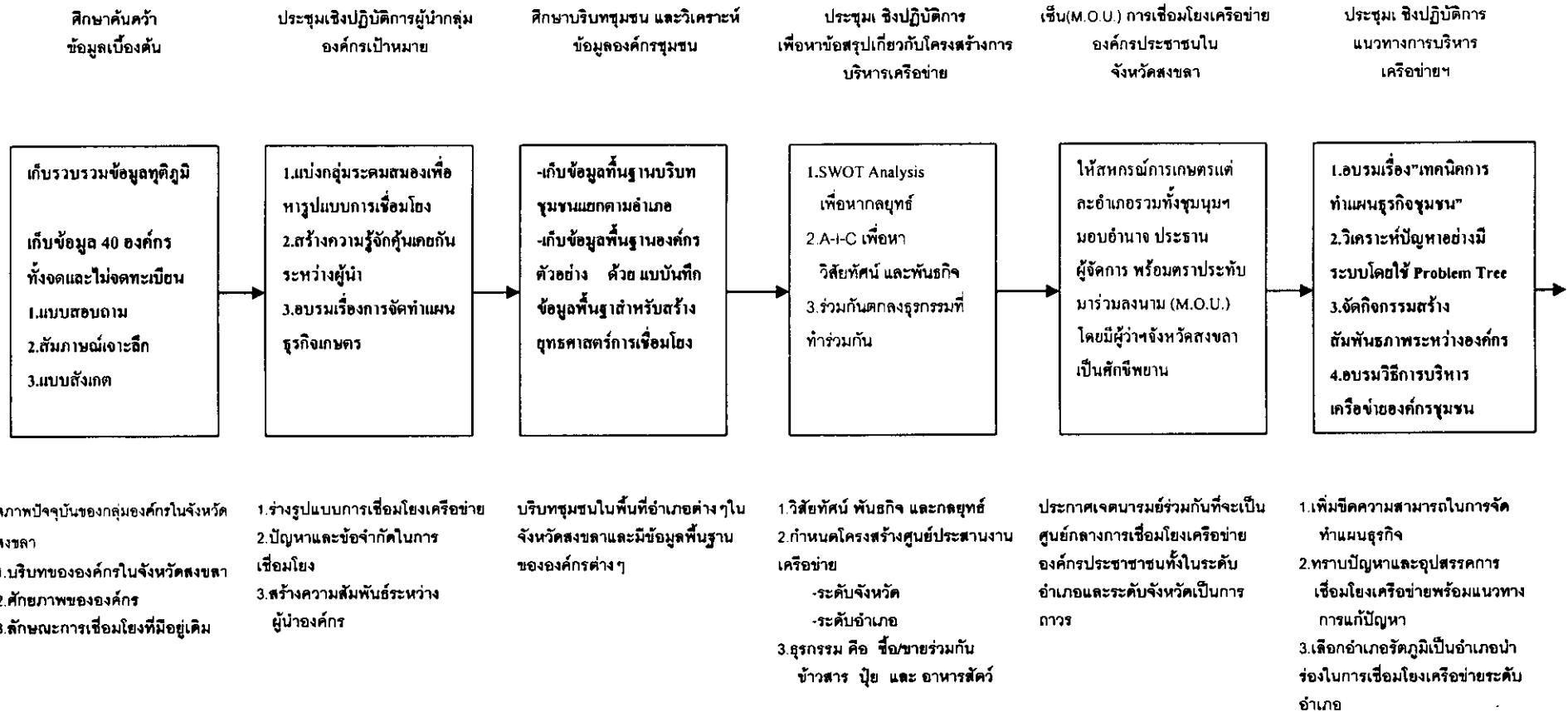
คณะนักวิจัยได้ออกสำรวจข้อมูลพื้นฐานขององค์กรชุมชนในจังหวัดสงขลาจำนวน 40 องค์กร ทั้งนี้เพื่อประเมินสถานภาพขององค์กรชุมชน ธุรกรรมที่องค์กรเหล่านี้จัดบริการสมาชิก และการเชื่อมโยงธุรกรรมด้านต่างๆระหว่างกัน สิ่งที่คณะผู้วิจัยพบคือ องค์กรชุมชนที่ได้จดทะเบียนจะจัดทำบัญชีขาดมาตรฐาน และหลายแห่งการจดบันทึกบัญชีขาดความชัดเจน การทำธุรกรรมร่วมกันมีน้อยมาก ธุรกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการกู้ยืมเงินระหว่างกัน และดำเนินการโดยขาดรูปแบบที่ชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง

ประเด็นที่พบในชุมชน คือ องค์กรชุมชนมีแกนดำเนินการทับซ้อนกันทำให้มีต้นทุนทางสังคมสูง โดยเฉพาะกรรมการบางท่านเป็นกรรมการถึง 3 องค์กรหรือมากกว่า เวลาส่วนใหญ่จึงสูญเสียไปกับการประชุม และที่สำคัญขององค์กรจำนวนมากมีขนาดเล็ก

กิจกรรมการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา

คณะผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมต่างๆมากมายเพื่อเป็นการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัด โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการต่างๆกันไป ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดสัมมนา การลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (M.O.U.) การสำรวจข้อมูลสำหรับจัดทำแผนกลยุทธ์เครือข่ายองค์กรประชาชน ฯลฯ ซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบของตารางสรุปเป็นหัวข้อ ดังนี้ คือ กิจกรรมระยะเวลา กระบวนการ/วิธีการ และผลที่เกิดขึ้นกับเครือข่าย ตามขั้นตอนในรูป 5.1 และรายละเอียดใน ตาราง 5.1

รูป 5.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

รูป 5.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย(ต่อ)

ตาราง 5.1 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
1.ศึกษาสภาพทั่วไปขององค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา	1เดือน มี.ค.-เม.ย.46	เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสงขลา และสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับจำนวนองค์กร จำนวนสมาชิกและ ปริมาณธุรกิจ ขององค์กรนั้นๆ	เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มองค์กรประชาชนต่างๆ ที่มีอยู่ในจังหวัดสงขลา อาทิเช่น สหกรณ์กองทุนสวนยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นต้น	
2.การเก็บข้อมูลจากองค์กรตัวอย่าง	3เดือน เม.ย.-มิ.ย.46	เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งจดทะเบียนและไม่จดทะเบียนรวม 40 แห่ง โดยวิธีการสัมภาษณ์ประธาน กรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก ขององค์กรต่างๆ การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และเก็บข้อมูลจากการสังเกตสภาพแวดล้อมทั่วไป รวมถึงพฤติกรรมและวัฒนธรรมขององค์กรนั้นๆ	เพื่อศึกษาบริบทขององค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา รวมทั้งศึกษาศักยภาพขององค์กรตัวอย่างและลักษณะการเชื่อมโยงที่มีอยู่เดิมในท้องถิ่น	
3. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายขององค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา	2วัน 4-5 ต.ค.46	โดยเชิญผู้นำจากองค์กรประชาชนต่างๆที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และองค์กรประชาชนที่สนใจอื่นๆ เข้าร่วมประชุม โดยเน้นการอภิปรายกลุ่มย่อย (Group Discussion) กลุ่มละ 10-15 คน ซึ่งจะแบ่งการอภิปรายกลุ่มย่อยออกเป็น 2 ช่วง ในช่วงแรก เป็นการแบ่งกลุ่มองค์กรประเภทเดียวกันอภิปรายร่วมกัน ส่วนในช่วงที่2 แบ่งกลุ่มองค์กรคละประเภทกันมาอภิปรายร่วมกัน ทั้ง 2 ช่วง เป็นการอภิปรายเพื่อหาแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่าย และ ปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นหากมีการเชื่อมโยง	ในที่ประชุมร่วมกันระดมสมองจนได้รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนต้นแบบ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต และในที่ประชุมได้สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการเชื่อมโยงเครือข่าย ในปัจจุบัน ซึ่งผลที่สำคัญที่สุดคือการได้พบปะพูดคุยกันของผู้นำองค์กรต่างๆ เป็นการเปิดโอกาสให้ได้รู้จักองค์กรต่างประเภทกันเป็นครั้งแรก	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
4. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ	1 เดือน ก.ย.-ต.ค. 46	เป็นการเก็บข้อมูลพื้นฐานของบริบทชุมชนแยกตามอำเภอ 16 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา	สภาพบริบทของบริบทชุมชนในพื้นที่อำเภอต่างๆ ในจังหวัดสงขลา	
5. การเก็บข้อมูลในพื้นที่	1 เดือน ต.ค.-พ.ย. 46	เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้ “แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กร”	มีข้อมูลพื้นฐานขององค์กรต่างๆ เพื่อเตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์(SWOT)ในอนาคตต่อไป	
6. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา	2 วัน 20-21 ธ.ค.46	โดยเชิญผู้นำจากองค์กรประชาชนต่างๆที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 86 คน จาก 50 องค์กร โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อหากลยุทธ์การเชื่อมโยงและใช้กระบวนการ AIC เพื่อหาวิสัยทัศน์ รวมถึงพันธกิจของการเชื่อมโยงเครือข่าย	1.ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันวางแผนกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างองค์กร และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และพันธกิจสำหรับองค์กรเครือข่ายในจังหวัดสงขลา รวมทั้งเชิญชวนองค์กรประชาชนที่สนใจเข้าร่วมเครือข่าย 2.กำหนดโครงสร้างศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด คือ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลาจำกัด ระดับอำเภอ คือ สหกรณ์การเกษตรในแต่ละอำเภอ 3.ธุรกรรมที่ทำร่วมกัน ได้แก่ ข้าวสาร ไข่ อาหารสัตว์	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
7. จัดประชุมย่อยคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อ ยกร่างรูปแบบและโครงสร้างการบริหาร องค์กรเครือข่ายระดับจังหวัดและระดับอำเภอ	ม.ค.47	โดยเชิญตัวแทนขององค์กรประเภทต่างๆ เข้ามาเพื่อเป็น คณะกรรมการยกร่าง กฎระเบียบขององค์กรเครือข่าย ประกอบไป ด้วย ตัวแทนจากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด ชมรม สหกรณ์กองทุนสวนยางรัศมี สหกรณ์ร้านค้ากอบิน 56 จำกัด สมาพันธ์กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลน้ำน้อย และกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรักษ์โคตัน ตัวแทนจาก 5 องค์กรที่จะต้องร่วมกันร่าง กฎระเบียบที่จะบังคับ ที่จะบังคับใช้สำหรับองค์กรเครือข่ายต่อไป ภายหลัง	สามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะ ได้รับ บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานเครือข่าย องค์กรประชาชนทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัด รวมถึงองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัด สงขลา	
8. นำเสนอร่างกฎระเบียบและหน้าที่ของศูนย์ ประสานงานเครือข่ายองค์กร ต่อที่ประชุม คณะกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตร สงขลา จำกัด	ก.พ. 47	โดยที่ม.วิจัยนำเสนอร่างกฎระเบียบและหน้าที่ของศูนย์ประสานงาน เครือข่ายองค์กรที่ได้จากการประชุมย่อยเฉพาะกิจ เสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด เพื่ออนุมัติ เป็นข้อตกลงร่วมกันเห็นชอบที่จะนำกฎระเบียบเหล่านี้ไปใช้ต่อไป	ในที่ประชุมคณะกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตร สงขลา จำกัด มีมติยอมรับหลักการและยินดีเป็นศูนย์ ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัด	
9. ยื่นร่างกฎระเบียบและหน้าที่ของศูนย์ ประสานงานเครือข่ายให้กับสหกรณ์ การเกษตรประจำอำเภอต่างๆ ได้นำไป พิจารณาในคณะกรรมการบริหารของแต่ละ อำเภอ	มี.ค.-เม.ย.47	ภายหลังชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด มีมติเห็นชอบ ร่วมกันแล้ว ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นต่อไป โดยการยื่นร่าง กฎระเบียบและหน้าที่ของศูนย์ประสานงานเครือข่ายให้กับ สหกรณ์การเกษตรประจำอำเภอต่างๆ ได้นำไปพิจารณาในคณะ กรรมการบริหารของแต่ละอำเภอ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ	ในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสหกรณ์การเกษตร ประจำอำเภอต่างๆ มีมติยอมรับหลักการและยินดีเป็น ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ ทั้งหมดทุกอำเภอ	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
10.เซ็นสัญญาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา (MOU)	1วัน 25 พ.ค.47	จัดพิธีเซ็นสัญญาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา (MOU) โดยให้สหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง รวมทั้งชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด มีหนังสือมอบอำนาจให้ ประธาน และผู้จัดการ พร้อมทั้งตราประทับของแต่ละสหกรณ์ มาร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเป็นประธานในพิธี	ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในอันที่จะให้มีศูนย์กลางการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งระดับอำเภอและจังหวัดเป็นการถาวร	
11.การเก็บข้อมูลทุกภูมิภาค	2 เดือน พ.ค.-มิ.ย.47	เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล รายชื่อประธาน ที่ตั้งองค์กร ตลอดจนจำนวนสมาชิกและ ปริมาณธุรกิจ ขององค์กรนั้นๆเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มองค์กรประชาชนต่างๆที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอ อาทิ เช่น สหกรณ์กองทุนสวนยาง กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นต้น	ทีมวิจัยได้ส่งต่อข้อมูลไปให้แก่ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อนำไปวางแผนในการสร้างเครือข่ายในระดับอำเภอ และเตรียมจัดทำแผนธุรกิจการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับอำเภอต่อไป	
12.การสำรวจข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนธุรกิจ	2 เดือน พ.ค.-มิ.ย.47	ทีมวิจัยได้จัดทำแบบสำรวจเพื่อการจัดทำแผนธุรกิจ โดยเก็บข้อมูลปริมาณการใช้ สุนัข และขี้หื้อ ของ สุนัข 3 ประเภท คือ ขาว นุ้ย อาหารสัตว์ ข้อมูลสินค้าที่ผลิตได้ และข้อมูลการเชื่อมโยงธุรกิจรวมกับองค์กรอื่นๆ ของสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอทุกอำเภอ	ทีมวิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และส่งกลับไปให้ทางศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อเตรียมจัดทำแผนธุรกิจการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับจังหวัดต่อไป	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
13. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดับจังหวัดเรื่อง “แนวทางการบริหารงานเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา”	2 วัน 3-4 ก.ค.47	โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา นายสมพร ไร่บางยาง เป็นประธาน ในการประชุมครั้งนี้ และได้เชิญประธาน ผู้จัดการ และหัวหน้าฝ่าย การตลาด จากศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอและระดับ จังหวัด 1. อบรมเรื่อง “เทคนิคการทำแผนธุรกิจองค์กรชุมชน” 2. การวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ Problem Tree 3. จัดกิจกรรมสร้างสัมพันธภาพระหว่างองค์กร 4. อบรมวิธีการบริหารจัดการเครือข่ายขององค์กรชุมชน	ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความสามารถในการจัดทำ แผนธุรกิจ ในองค์กรตนเองและเครือข่ายได้ รวมถึง ผู้เข้าร่วมประชุมต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการบริหารงาน เครือข่าย และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันศึกษาปัญหา และอุปสรรคการเชื่อมโยงเครือข่ายในจังหวัดสงขลา ตลอดจนร่วมกันหาแนวทางแก้ไข และวางแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการทำธุรกิจและการบริหารจัดการเครือข่าย ต่อไป	
14. สร้างเครือข่ายระดับอำเภอ	1 วัน 31 ก.ค.47	เรื่อง “ การเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรประชาชนในอำเภอรัตภูมิ” โดย มีนายอำเภอรัตภูมิ นายสมบูรณ์ บุญแสงทิพย์ เป็นประธานในการ ประชุม ได้เชิญประธานองค์กรประชาชนต่างๆในอำเภอรัตภูมิ เข้า ร่วมประชุม 1.ชี้แจงโครงการและบอกเล่าความเป็นมาขอโครงการฯ 2.บรรยายความก้าวหน้าและสิ่งที่จะทำต่อไปของโครงการฯ 3.ร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาเครือข่าย ตลอดจนวางแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำธุรกิจและการบริหารจัดการ เครือข่ายในระดับอำเภอ	ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ และเห็น ประโยชน์จากการเชื่อมโยงเครือข่ายที่กำลังจะเกิดขึ้น และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาเครือข่าย ตลอดจนวางแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับการทำธุรกิจและการบริหารจัดการ เครือข่ายในระดับอำเภอต่อไป และคัดเลือก คณะกรรมการเครือข่ายระดับอำเภอ	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
15. ประชุมประจำเดือนของคณะกรรมการเครือข่ายระดับอำเภอ	ประจำทุกเดือน เริ่มตั้งแต่เดือน ส.ค.47 เป็นต้นมา	ประจำเดือน สิงหาคม 1.เรื่องพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงานจากแผนยุทธศาสตร์ 2.พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรประชาชนอำเภอรัตนภูมิ ประจำเดือน กันยายน 1.เรื่องพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงาน 2.เรื่องพิจารณาให้มีการจัดโครงการสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ในวันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2547 ณ ศูนย์ศึกษา ประจำเดือนตุลาคม งคการประชุม(เตรียมโครงการสัมมนา) ประจำเดือนพฤศจิกายน ยกไปประชุมในงานสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ประจำเดือนธันวาคม-มกราคม พิจารณาและดำเนินการต่อยอดจากผลที่ได้จากการสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร	1.ได้วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และแผนการปฏิบัติงานของศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรประชาชนอำเภอรัตนภูมิ 2.กำหนดตำแหน่งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรประชาชนอำเภอรัตนภูมิ 1.แปลงยุทธศาสตร์เป็นแผนดำเนินงาน * เลือกที่เหมาะสมและเป็นไปได้ก่อน รวมข้อปุ๋ย ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพใช้เอง จัดสนองความต้องการปุ๋ยเคมี เท่าที่จำเป็น รวมซื้อข้าวสาร ส่งเสริมการบริโภคข้าวท้องถิ่นและต้นทุนต่ำ ตรงตามความต้องการของตลาด รวมซื้อจากภายนอก * ควรคำนึงถึงต้นทุนการบริหารและการจัดการ 2.การจัด โครงการ สัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
16.ประชุมคณะอนุกรรมการฝ่ายการตลาด ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด	เริ่มตั้งแต่ เดือน มิ.ย.47 และมีการ ประชุมประ จเดือน เรื่อยมา	ฝ่ายการตลาดของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด รับผิดชอบ เรื่องการสำรวจปริมาณการสั่งซื้อ วิธีการปฏิบัติเบื้องต้นเกี่ยวกับการ ซื้อ-ขาย ตลอดจนการเจรจาต่อกันแบบตรงไปตรงมาให้ทางสมาชิก ได้รับทราบ และจะเน้นการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ลูกที่ผลิตสินค้า ขึ้นมาเองในท้องถิ่นเป็นหลัก	ปรับโครงสร้างด้านการตลาดและจัดกฎกติกาใหม่ให้เอื้อ ต่อการเป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายขององค์กรประชาชน ในจังหวัดสงขลา	
17.เสนอโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ เครือข่าย	ส.ค.47	โดยขอความสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ผ่านผู้ว่าราชการ จังหวัดสงขลา โครงการนี้เป็นโครงการเชื่อมโยงเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับหนึ่งจังหวัดสามารถรองรับระบบ สหกรณ์สมาชิกไม่เกิน 5 ล้านคน ใช้ระบบบัตรสมาชิกได้ รองรับ สาขาในเครือข่ายการค้าระดับจังหวัดได้มากกว่า 300 สาขา รายงาน สินค้าไม่เกิน 100,000 รายการ	การที่จะส่งเสริมการทำธุรกรรมร่วมกันระหว่างองค์กร ในจังหวัดสงขลา ให้กว้างขวางและจริงจังยิ่งขึ้น เห็น ควรจัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการผลิตและการตลาด และเป็นการพัฒนาระบบ Software ให้มีสมรรถนะเป็น สากล สามารถเชื่อมโยงกับระบบ Internet ของ ภาคเอกชนหรือผู้ผลิตและผู้ซื้อที่กระจายอยู่ในประเทศ และต่างประเทศได้ ระบบสารสนเทศดังกล่าวจำเป็น จะต้องจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ าการจัดซื้อลิขสิทธิ์และการจัดทำ Software และระบบ ฐานข้อมูลสำหรับการผลิตและการขายที่เป็นมาตรฐาน	
18.การร่วมซื้อสินค้าในนามเครือข่ายองค์กร ประชาชนในจังหวัดสงขลา(ครั้งแรก)	ก.ค. 47 (ต่อเนื่อง)	ได้มีการทำธุรกรรมร่วมกันเป็นครั้งแรก ในนามเครือข่ายองค์กร ประชาชนจังหวัดสงขลา โดยการสั่งซื้อปุ๋ยร่วมกัน เป็นปริมาณ 156 ตัน และได้กระจายสินค้าสู่องค์กรต่างๆ และหลังจากนั้นได้มีการซื้อ ข้าวสารร่วมกัน 192 ตันในเดือนธันวาคม 47 และวันที่ 1 มีนาคม 48 สั่งซื้อปุ๋ยร่วมกันอีก เป็นปริมาณ 1 พันตัน	สมาชิกเครือข่ายสามารถ ซื้อข้าวสารและปุ๋ยในราคาถูก และทำให้สมาชิกได้เห็นประโยชน์ของการมีธุรกรรม ร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลทำให้การเชื่อมโยงเครือข่ายให้	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
19. โครงการสัมมนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำองค์กรประชาชนอำเภอรัตนภูมิ (เสริมสร้างพลังเครือข่ายระดับอำเภอ Empowerment)	2 วัน 20-21 พ.ย. 47	ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจในการเชื่อมโยง ให้ตระหนักในความสำคัญและมองเห็นประโยชน์ร่วมกัน และร่วมวิเคราะห์ วางแผน สร้างบูรณาการเชื่อมโยง และสร้างความรู้รักสามัคคีระหว่างผู้นำองค์กร โดยผู้เข้าร่วมประชุมมีทั้งหมด 21 องค์กร 44 คนที่วิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งกลุ่ม Discussion เพื่อวิเคราะห์คำถาม 3 หัวข้อ ดังนี้ 1. กิจกรรม/บูรณาการ ในการเชื่อมโยงเครือข่ายในอำเภอรัตนภูมิ 2. รูปแบบ วิธีการในการเชื่อมโยงเครือข่ายในอำเภอรัตนภูมิ 3. ปัญหา อุปสรรคในการเชื่อมโยงเครือข่ายในอำเภอรัตนภูมิ	เข้มแข็งและยั่งยืน ผลจากการประชุม ทำให้ผู้นำจากองค์กรต่างๆ ในอำเภอรัตนภูมิ ได้มีโอกาสได้พบปะพูดคุย สร้างสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความคุ้นเคยกัน ในระหว่างองค์กร รวมทั้งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปในการเชื่อมโยงเครือข่ายขององค์กรประชาชนในอำเภอรัตนภูมิ สรุปกิจกรรมเชื่อมโยงเครือข่ายในอำเภอรัตนภูมิ 1. ร่วมซื้อ/ขายสินค้า 2. การลงทุนร่วมกัน 3. สันเขื้อ 4. สวัสดิการ	
20. จัดกิจกรรมขยายผลการเชื่อมโยงเครือข่าย	1 วัน 25 ก.พ. 48	โดยเชิญ ประธาน และผู้จัดการจากศูนย์ประสานงานเครือข่ายองค์กรประชาชนในอำเภอต่างๆ เข้าร่วมประชุม มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบและวิธีการในการสร้างเครือข่ายองค์กร ในอำเภอรัตนภูมิ ให้กับศูนย์ประสานงานองค์กรประชาชนในอำเภอต่างๆ ได้รับทราบ เรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในอำเภอของตนเอง และเพื่อร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลาให้เข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้งพิจารณาการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นใช้ร่วมกัน โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายอพล บุญงามณี มาร่วมเป็นประธานในที่ประชุม	ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่ายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ได้รับโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่าย ไว้พิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ที่จะหางบประมาณมาสนับสนุนโครงการนี้ต่อไปและในที่ประชุมสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลาให้เข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้งมีการเตรียมการโครงการ	

กิจกรรม	ระยะเวลา	กระบวนการ/วิธีการ	ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม/เครือข่าย	ข้อสังเกต
21. องค์กรภายนอกเข้ามาสนับสนุนเครือข่าย	ก.ค.47 เป็นต้นมา	มีการติดต่อประสานงานระหว่างองค์กรภายนอก ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน สถาบันศึกษา ฯลฯ	ฉาปนกิจสงเคราะห์ร่วมกันทั้งจังหวัดสงขลาอีกด้วย -อบจ. สนับสนุนงบ IT -ชื่อน้ำกรด/ขนน้ำยางให้บริษัทเอกชน -แปรรูปผลิตภัณฑ์ยางร่วมกับ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยียางพารา คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ -ลงทุนผลิตปุ๋ยชีวภาพร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา -ซื้อข่าวสารจาก สหกรณ์การเกษตรศรีสะเกษ จำกัด	
22. ผลักดันให้จังหวัดสงขลาใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา	26 ก.พ. 47 เป็นต้นมา	นำเสนอผลการดำเนินการวิจัยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาได้รับทราบกิจกรรมที่ผ่านมาของเครือข่ายและร่วมมีส่วนผลักดันให้บรรลุเป้าหมาย	ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา นายสมพร ใช้บางยาง ประกาศให้จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดสหกรณ์ในรายการผู้ว่าฯพบประชาชนเมื่อวันที่ 27 ก.พ. 2548 เวลา 8.00-9.00 น.	

ผลดำเนินการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

จากการที่มีโครงสร้างศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ทำให้เกิดเวทีที่จะพบกันระหว่างผู้นำองค์กรอย่างต่อเนื่อง ผู้นำเหล่านี้จะมีการวางแผนทำงานร่วมกัน และจากการทำงานร่วมกันมาเพียงระยะสั้นๆ กลุ่มก็ได้รับผลประโยชน์ชัดเจนในเรื่องการซื้อของถูกลง และทำให้เกิดความมั่นใจที่จะก้าวเดินต่อไป และขยายธุรกรรมเชื่อมโยงมากขึ้น ทั้งในเรื่องสวัสดิการ การติดต่อสื่อสารระหว่างกันผ่าน ตลอดจนร่วมกันตั้งโรงงานปุ๋ยชีวภาพ กระทั่งการเตรียมการบรรจุยุทธศาสตร์เมืองสหกรณ์ในจังหวัดสงขลา เป็นต้น

สรุปผลตัวแบบที่ได้จากการศึกษา

คณะวิจัยได้ออกแบบโครงสร้างเครือข่ายจังหวัดสงขลาออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด และ ระดับอำเภอ ทุกกลุ่มองค์กรชุมชนในแต่ละอำเภอจะเชื่อมโยงเครือข่ายกับศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ โดยไม่ข้ามไปเชื่อมกับระดับจังหวัด และศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอไปเชื่อมเครือข่ายกับศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับจังหวัดอีกต่อหนึ่ง จากการวิจัยระยะ 2 ปี พบว่าโครงสร้างตามตัวแบบที่กำหนดขึ้นสามารถขับเคลื่อนธุรกรรมไปได้ด้วยตัวเครือข่ายเอง และแสวงหาแนวร่วมสนับสนุนเครือข่ายดังนี้

1. มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายการตลาดของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงระดับจังหวัด
2. คณะอนุกรรมการฝ่ายการตลาดของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด มีการประชุมวางแผน และติดตามผลงานเดือนละครั้งอย่างต่อเนื่อง จนมีผลงานเป็นที่ปรากฏชัด
3. มีการริเริ่มธุรกรรมใหม่ๆ อาทิ การทำสวัสดิการสงเคราะห์ร่วมกันในรูปแบบกิจการสงเคราะห์
4. สามารถแสวงหาองค์กร/หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน มาให้การสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย อาทิ อบจ. สงขลา เห็นชอบสนับสนุนงบทำโรงปุ๋ยชีวภาพแก่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา จำนวน 4 ล้านบาท และกำลังแปรรูปวัตถุดิบของปประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแก่องค์กรเครือข่ายจังหวัดสงขลา
5. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ยางพารา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมจะร่วมมือกับสมาชิกเครือข่ายอำเภอรัตภูมิในการจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา

6. ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา นายสมพร ใช้บางยาง สนับสนุนและมีนโยบายปรับปรุง ยุทธศาสตร์จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดสหกรณ์โดยประกาศออกอากาศทางสถานีวิทยุ สวท. สงขลา เวลา 8.00-9.00 น. เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2548

7. ศูนย์ประสานงานระดับอำเภอ มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารขึ้นมา 1 ชุด เพื่อทำหน้าที่ จัดการกลยุทธ์ของศูนย์ ปฏิบัติการและประชุมคณะกรรมการเพื่อติดตามประเมินผลทุกเดือน ขณะนี้ กำลังสำรวจข้อมูลด้านการตลาดที่จะทำธุรกิจร่วมกัน

8. ผู้นำองค์กรระดับอำเภอในเครือข่ายอำเภอรัตภูมิได้เกิดความมั่นใจในแนวทางทำธุรกิจ ร่วมกัน โดยร่วมซื้อน้ำกรดและรวบรวมน้ำยางขายร่วมกัน ทำให้เกิดการประหยัดต้นทุน และอำนาจ ต่อรองราคาทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

การที่ศูนย์ประสานงานเครือข่ายมีเจ้าภาพรับผิดชอบยุทธศาสตร์ของเครือข่ายทั้งระดับ จังหวัดและอำเภอ พร้อมทั้งติดตามประเมินผล ผลักดัน นโยบายใหม่ๆ ได้เอง พร้อมทั้งสามารถ แสวงหาพันธมิตรมาสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ก็น่าเชื่อได้ในระดับหนึ่งว่าศูนย์ประสานงาน เครือข่ายตามรูปแบบที่คณะวิจัยนำเสนอ น่าจะปฏิบัติการระกิจสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรสมาชิกได้ แต่จะยั่งยืนต่อไปได้เพียงใดนั้นคงเร็วเกินไปที่จะสรุป ณ ที่นี้

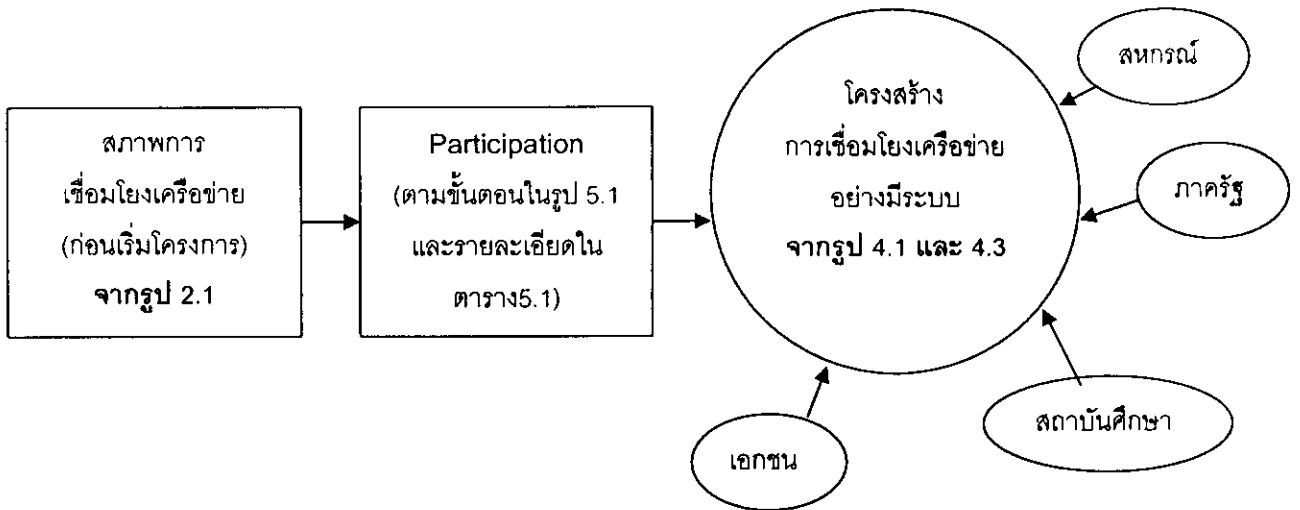
ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่าย

1. การเลือกเชิญผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. การกำหนดสถานที่ประชุมฯ การกำหนดรูปแบบการจัดประชุมฯ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วม
3. มีรูปแบบการรวมตัวของสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรในรูปชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรสงขลา จำกัด อยู่แล้ว และมีความพร้อมจะทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับ จังหวัด
4. สหกรณ์การเกษตรแต่ละอำเภอในจังหวัดสงขลา มีความเข้มแข็งและมีความพร้อมที่จะเป็น ศูนย์ประสานงานเครือข่ายระดับอำเภอ
5. ผู้นำสหกรณ์ที่มีอุดมการณ์ ซื่อสัตย์ อุทิศตัวและมีผู้จัดการ สหกรณ์การเกษตรหลาย สหกรณ์ที่มีศักยภาพ ได้เรียนรู้ร่วมกันและเห็นถึงความสำคัญในการรวมตัวทำธุรกรรมร่วมกัน
6. มีสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการพัฒนากิจกรรม ของเครือข่าย
7. มีการจัดตั้งคณะกรรมการของเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของเครือข่าย ได้แก่ คณะ กรรมการฝ่ายการตลาดของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด
8. มีสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เข้มแข็งพร้อมให้การสนับสนุนด้านการเงิน
9. มีทุนทางสังคมเดิม คือ ชุมชน สหกรณ์การเกษตรสงขลา จำกัด ที่เข้มแข็ง

10. ผู้นำสหกรณ์การเกษตรค่อนข้างเข้มแข็งพร้อมที่จะเรียนรู้และทำงานร่วมกัน

11. ดำเนินการให้ผู้นำองค์กรมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารเครือข่าย สร้างจิตสำนึกที่จะรวมตัวกัน และมีความเต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

กรอบแนวคิดการพัฒนาเครือข่ายองค์กรประชาชนในจังหวัดสงขลา

ตัวชี้วัดความสำเร็จในการเชื่อมโยงเครือข่าย

1. กลุ่มองค์กรจัดประชุมปฏิบัติการเองได้
2. มีการรวบรวมผลผลิตขายร่วมกัน
3. มีการร่วมซื้อปัจจัยในการผลิตและสินค้าบริโภคร่วมกัน
4. มีโครงการสวัสดิการที่จะทำร่วมกัน
5. เครือข่ายจัดประชุมคณะกรรมการประจำเดือนต่อเนื่อง
6. มีองค์กรภาครัฐ สหกรณ์จากภายนอก และเอกชน เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมของเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

เชิงปฏิบัติ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างชัดเจน กลุ่มองค์กรทุกกลุ่มมีเป้าหมายเดียวกันหรือไม่ในการเชื่อมโยงเครือข่าย ยังคงเป็นคำถามที่ยังหาคำตอบไม่ได้อยู่ในปัจจุบัน วัตถุประสงค์เป็นจุดที่บ่งบอกว่าการเชื่อมโยงเครือข่ายนั้นจะเกิดขึ้นเพื่ออะไรและเพื่อใคร ยกตัวอย่างเช่น เชื่อมโยงเพื่อสร้างอำนาจการต่อรอง เพื่อสวัสดิการแก่สังคม หรือ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มองค์กรด้านปัจจัยการผลิต สิ่งเหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่ทุกกลุ่มองค์กรต้องทำการตกลงกัน เพื่อเป็นแนวทางการเชื่อมโยงต่อไป

2. ควรมีโครงสร้างรูปแบบการเชื่อมโยง เงื่อนไขสำคัญในการสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงที่เข้มแข็งนั้น โครงสร้างเป็นสิ่งสำคัญเชื่อมโยงกันแบบไหนจึงจะเหมาะสมเป็นที่ยอมรับขององค์กรต่างๆ และเนื่องจากมีรูปแบบหลากหลายในการเชื่อมโยงจึงควรกำหนดรูปแบบโครงสร้างให้ชัดเจนก่อนนำไปสู่การสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงในอนาคต
3. การมีกฎระเบียบที่คล่องตัวและยืดหยุ่น เป็นประเด็นสำคัญที่ทุกกลุ่มองค์กรต้องพิจารณาร่วมกันถึงความเป็นไปได้ของกฎระเบียบในการบังคับใช้ สามารถนำมาปฏิบัติได้และไม่ขัดต่อกฎหมายกฎระเบียบและกติกาดือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการประสานกลุ่มต่างๆ ที่มีธรรมชาติต่างกันเข้าด้วยกัน
4. กำหนดกิจกรรม แผนงาน และวิธีปฏิบัติ ในการเชื่อมโยงเครือข่ายย่อมต้องมีกิจกรรมเกิดขึ้นเสมอ แต่กิจกรรมเหล่านี้จะประกอบไปด้วยอะไรบ้าง และองค์กรใดจะรับผิดชอบ จะเริ่มต้นขึ้นเมื่อใด ทำเพื่อใคร ทำอย่างไร ได้ผลเป็นเช่นไร ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนและที่สำคัญผลประโยชน์ควรตกอยู่กับสมาชิกของแต่ละองค์กรให้มากที่สุด
5. ศักยภาพขององค์กร แต่ละองค์กรย่อมรู้ดีที่สุดว่าองค์กรของตนมีความพร้อมที่จะเชื่อมโยงแค่ไหนเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร ทุน วัสดุ/อุปกรณ์ สินค้า เทคโนโลยี มาตรฐานการบริหารจัดการ และอื่นๆ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมการเชื่อมโยงกันทั้งสิ้น กลุ่มองค์กรที่เข้มแข็งแล้วย่อมไม่มีปัญหาในการเข้าร่วมเครือข่าย แต่สำหรับกลุ่มองค์กรที่ยังไม่เข้มแข็งไม่มีศักยภาพเพียงพอในการเชื่อมโยง จึงควรพัฒนาให้กลุ่มเหล่านี้มีความเข้มแข็งและมีความพร้อมก่อน แล้วจึงจะเข้าร่วมเครือข่ายในภายหลัง
6. พัฒนาผู้นำและบุคลากรขององค์กร การสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้นและมีความยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาผู้นำองค์กรต่างๆ ให้มีจิตสำนึกและพัฒนาแนวคิดการปฏิบัติงานให้มีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายและเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับสมาชิก และผู้นำจำเป็นต้องมีความอดทน เสียสละ และมีวิสัยทัศน์ในการบริหาร สิ่งสำคัญ คือ ควรมีการพัฒนาผู้นำสายเลือดใหม่ที่จะก้าวมาเป็นผู้นำองค์กรต่อไปให้มีความรู้ความสามารถไปพร้อมๆ กันด้วย
7. การสร้างสัมพันธภาพระหว่างองค์กร การรู้จักคุ้นเคยนำไปสู่ความเชื่อใจผูกพันและก่อให้เกิดความสามัคคี ความห่วงใย และความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นการเชื่อมโยงเครือข่ายจะเกิดขึ้นไม่ได้เลย ถ้าองค์กรต่างๆ ไม่รู้จักกัน ไม่เคยพูดคุยกัน การสร้างเครือข่ายจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดเวทีให้มีการพบปะพูดคุยบ่อยๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีเวลามากพอที่จะทำให้สร้างความคุ้นเคยผูกพันแล้วจึงค่อยปรับเปลี่ยนไปเป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายกันต่อไป

เชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุน ในปัจจุบันหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบองค์กรแต่ละประเภท ไม่มีแนวคิดให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างจริงจัง มีนโยบายขัดแย้งกันในการรวมกลุ่มองค์กร ถ้าเป็นเช่นนี้การเชื่อมโยงเครือข่ายคงเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตามในยุคของการบริหารงานแบบ

บูรณาการหน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานที่สามารถประสานกันได้ในหน่วยงานเดียวกันและระหว่างองค์กรชั้นนำ

2. **กฎหมายสหกรณ์** สหกรณ์แต่ละประเภทมีข้อจำกัดในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน จึงสร้างความยุ่งยากในการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกัน ควรมีการแก้กฎหมายเพื่อให้เอื้อต่อการรวมตัวกันของสหกรณ์แต่ละประเภทได้ในทุกระดับ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. จุดอ่อนของผู้นำองค์กรชุมชน คือ ขาดทักษะการวางแผนธุรกิจ วางแผนชุมชน ถ้าได้มีการพัฒนาผู้นำให้มีทักษะดังกล่าว ก็เชื่อว่าจะทำให้การบริหารองค์กรมี Focus ชัดเจนขึ้น องค์กรมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง

2. หากมีการควบรวมองค์กรชุมชนให้ใหญ่ขึ้น น่าจะเกิดการประหยัดโดยขนาด มีศักยภาพที่จะทำธุรกิจกับสมาชิกและมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงกว่า

3. ควรมีการส่งเสริม และพัฒนาอย่างจริงจังให้ทุกองค์กรใช้ระบบบัญชีที่มีมาตรฐาน

4. การที่จะส่งเสริมการทำธุรกรรมร่วมกันระหว่างองค์กรในจังหวัดสงขลา ให้กว้างขวางและจริงจังยิ่งขึ้น เห็นควรจัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการผลิตและการตลาด และการสร้างระบบสารสนเทศนี้จะเป็นการพัฒนาระบบ Software ให้มีสมรรถนะเป็นสากล สามารถเชื่อมโยงกับระบบ Internet ของภาคเอกชนหรือผู้ผลิตและผู้ซื้อที่กระจายอยู่ในประเทศและต่างประเทศได้ ระบบสารสนเทศดังกล่าวจำเป็นจะต้องจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย การจัดซื้อลิขสิทธิ์ และการจัดทำ Software และระบบฐานข้อมูลสำหรับการผลิตและการขายที่เป็นมาตรฐาน

5. การสร้างเครือข่ายองค์กรประชาชนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม แบบยั่งยืนอาจมีปัจจัยหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละสภาพแวดล้อมแต่สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญที่เกิดจากประสบการณ์ตรงของคณะผู้วิจัยซึ่งทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆกว่า 14 ปี มีดังนี้

5.1 ภาวะผู้นำของศูนย์ประสานงานเครือข่ายทั้งระดับอำเภอและจังหวัดต้องมีศรัทธาต่อการสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กร มีความยินดี ตั้งใจในการทำงานร่วมกับองค์กรอื่นและมีความรู้ความสามารถในการประสานแผนงานและประสานประโยชน์ระหว่างองค์กร

5.2 มีโครงสร้างการบริหารงานเครือข่ายที่ชัดเจน

5.3 มีกิจกรรมชี่ดโยงสายสัมพันธ์ เช่น มีสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์หรือมีกิจกรรมด้านประเพณีร่วมกัน หรือมีเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นใช้ร่วมกัน เป็นต้น